

Bičiulyste

Rašykite mums „Draugo“ adresu su nuoroda „Bičiulyste“ arba
P.O. Box 4102
Wheaton, IL 60189
el paštas bičiulyste@draugas.org
bičiulyste@aol.com

Nr. 012 (129)

Ketvirtieji leidimo metai

Kovo 23 d., 2004

Antradienio priedas

Tuesday supplement

Nepriklausomybės šventė

2 psl.

Vaivos modeliai
Psichologo žvilgsniu

3 psl.

Šuo - geriausias draugas

Atsargiai, sukčiai!

4 psl.

Šiame numeryje:

Sveikiname

teatro
Žmones
su tarptautine
teatro
diena

Kovo 27-ąją

Ar pasakysite ką naują, jei teigsi, kad su teatru susipažįstame tik gimę šokinėjančios, įvairias grimasas išdarinėjančios tėvai, artimi ir svetimi žmonės tai daro, kad mažieji neverktų, valgytų ar miegotų... Tikras teatras aplink vieną mažą žiūrovą.

Ne apie pirmąsias bendruomenės laikų teatrą norime pakalbėti. Ilgą kelią nuėjo teatras, kol tapo tokiu, kokį mes žinome, laikome, mylime ar ne. Beveik kiekvienam lietuviui teatras tapęs gyvenimo dalimi — ar jis tik žiūrovas, ar ir veikiantis asmuo. Gal neatsitiktinai lietuvių teatras, jo aktorai, režisieriai, garsėja ne tik savo kiemo rate — garsas apie juos sklinda ir pasaulyje.

Teatro pradmenų sutinkame lietuvių liaudies papročiuose, pramogose, tautosakoje. Jų randame ir pagoniškajame kulte, mitologijoje. Lietuvos teatras, skaičiuojantis savo pradmenis nuo jėzuitų įsikūrimo Lietuvoje, praeities klestėjimo kelių jėzuitų mokyklose, dvaruose, universitete, paplito liaudyje. Lietuvos kaimo įvairių susibūrimų metu nuo seno buvo vaidinamos improvizuotos scenos (Katinas, Šiaučiai, Barzdaskutys ir kt.), vaizduojančios liaudies būties darbus. Daug tokių dramatizuotų žaidimų per tradicines šeimų šventes, ypač vestuves. Vestuvių apeigos ilgai virto ištisa vientisa drama, turinčia tam tikrą konfliktą, personažus su apibūtinamais vaidmenimis, tradicinį monologų ir dialogų tekstą. Dramatizuotos buvo ir daugelio kalendorinių švenčių apeigos. Pvz., Užgavėnių karnavalas vyko pagal tradicinį scenarijų. Karnavalų personažai — Kanapinis ir Lašininis, Kotrė ir Morė, Gavėnas, raganos, gyvuliai, žvėrys — buvo ryškiai apsirengę, išsidažę, dėvėjo kaukes.

Kada mus pasiekė pirmojo profesionalaus teatro žinios? XVI-XVIII a. Lietuvoje veikė mokyklinių ir karaliaus bei didikų dvarų teatrai. Mokykliniai teatrai veikė Vilniaus, Kazių, Kauno, Pasaules (Kelmės raj.) jėzuitų kolegijose ir Vilniaus universitete. Kaip ir kitose Europos šalyse, mokyklinis teatras buvo skirtas religiniams ir didaktiniams tikslams. Tokių teatrų veiklos dalį sudarydavo vieši vaidinimai, vykdavę iškilmingai, pradedant ir užbaigiant mokslo metus. Vaidinimai su deklamacija, muzika, šokiais, turtinga scenine butaforija, buvo rengiami ypatingomis progomis (pvz., sutinkant karalių, žymų karvedį). Pirmasis viešas mokyklinio teatro spektaklis įvyko Vilniaus kolegijoje 1570m. spalio 18 d. kolegijos kieme. Lotynų kalba buvo suvaidinta S. Tacio tragikomedija „Heraklis“. XVI a. pab. - XVII a. pradž. Vilniaus universitete vaidinimai buvo rengiami po keletą kartų per metus. Tuo laikotarpiu Lietuvos Didžiojoje kunigaikštystėje gastroliavo nemaža profesionalių teatro trupių, feodalų dvaruose veikė privačių teatrų. Karaliaus dvare gastroliavo italų operos ir kaukių teatro (comedia dell'arte), anglų aktorų trupės. 1639 metais Vilniaus žemutinės pilies teritorijoje buvo pastatyti teatro rūmai, o scena aprūpinta modernia technika. XVII a. Vilniuje karalius Vladislavas Vaza laikė savo operos trupę (apie 30 dainininkų), orkestrą (apie 40 muzikantų), baletą (apie 20 šokėjų) ir kaukių teatro grupę (apie 10 aktorių). Artistų trupės buvo atlyginamos iš Lietuvos Didžiojo kunigaikščio išdo.

Buvo ir privatus teatras.

Pirmasis viešas teatras Vilniuje buvo įkurtas režisieriaus ir aktoriaus V. Boguslavskio 1785 m.

XIX a. pabaigoje - XX a. pradžioje lietuvių teatro veikla buvo ryškiai susijusi su nacionalinio ir socialinio išsivadavimo judėjimu. Pradedami rengti slapti, vadinamieji lietuviški arba klotinų vakarai, kurie ypač išpopuliarėjo carui panaikinus spaudos draudimą ir emus mažiau varžyti lietuvių kultūrinę veiklą. Tur būt neatsitiktinai, dar spaudos draudimo metais 1899 m. rugpjūčio 20 d., Palangėje įvyksta pirmas viešas spektaklis Keturakio komedija „Amerika pirtyje“. Beje, Palanga tuo metu priklausė Kuršo gubernijai, kur caro spaudos draudimo įsakymas negaliojo.

Pirmieji lietuvių emigrantų teatrai JAV atsiradavo iš patriotinės pareigos ir nuoširdžių pastangų lietuvių tautinėje kovoj dėl Lietuvos išlaisvinimo. Pirmasis lietuvių vaidinimas įvyko 1889 m. gruodžio 31 d. Plymouth, PA, visu dešimtmėčiu anksčiau nei „Amerika pirtyje“ Lietuvoje. Plymouth buvo suvaidinta laikraščio „Vienybė Lietuvninkų“ redaktoriaus Antano Turskio drama. Pagrindinė veikalo tema — išeivijos gyvenimas svetur: dviejų ūkininkų asmeninė drama, jų pasiekimai ir nesėkmės Amerikoje, grįžimas į Lietuvą. 400 žiūrovų atsilankymas į šį spektaklį jau tada rodė, kad lietuvių neabejingas savo teatru. Garsas apie pavykusį spektaklį nuvilnijo per visas lietuvių kolonijas. Ten irgi būrėsi dramų mylėtojai, rengė lietuviškus vakarus, organizavo teatrinius sam-

būrius. 1892 metų pavasarį Čikagos lietuviai įsteigė teatrališkąją draugiją ir birželio 4 d. suvaidino Jono Griniaus „Kova su Grunvaldu“. Draugijai tada vadovavo Lietuvai daug nusipelnęs Jonas Grinius. Lietuviški teatrai kūrėsi Bostone — „Birutė“, Bruklino „Operetės draugija“ ir „Simono Daukanto Teatrališka draugija“, Worchesterio „Aušrelė“, Montello „Laisvės choras“, Filadelfijoje „Lietuvių laisvės klubo teatrališka draugija“, Scrantono „Teatrališkas klubas“, Lawrence miestelio „Dailės mylėtojų“ choras, Watebury „Varpas“ ir kiti. Teatras išgyveno pakilimus ir atoslūgius, daug priklausančius nuo žmonių, vadovavusių teatriniam judėjimui.

Nepriklausomoje Lietuvoje jau 1919 metais pradeda veikti Tautos (dramos) teatras Kaune. Laikinoje sostinėje atidaromas muzikinis teatras, kurio pirmasis pastatymas — G. Verdi opera „La Traviatta“, netrukus įvyksta pirmojo profesionalaus baletio spektaklis.

Sovietams okupavus Lietuvą, teatrinis gyvenimas nenutrūko. Pasikeitė reikalavimai — scenoje neretai galdavai išvysti ideologizuotą spektaklį. Tačiau žiūrovo prievarta teatras neatvesi, todėl buvo leidžiama statyti užsienio autorių kūrinius, kurių turinys daugiausia buvo susijęs su žmogaus psichologija, jausmais.

Išvėjiavo, siekiant puoselėti kultūros ir meno tradicijas, jas tęsti, pritraukti daugiau lietuviško jaunimo buvo ir yra rengiami teatrų festivaliai. Šios iniciatyvos autorius — rašytojas, dramaturgas Anatolijus Kairys. Pirmasis JAV ir Kanados teatrų festivalis buvo surengtas 1968m. lapkričio 27 - gruodžio 1d. Čikagoje, Jaunimo centre. Dalyvavo šeši teatrai.

II festivalis — 1971.XI. 25-28.

III festivalis — 1974.XI. 27-XII.1.

IV festivalis — 1977.V.20-29, Toronte.

V festivalis — 1980.XI.26-30.

VI festivalis — 1983.XI.24-27,

Čikagoje, Jaunimo centre.

VII festivalis — 1986.XI.28-30, Čikagoje, Jaunimo centre.

VIII festivalis — 1990.XI.15-18, Čikagoje, Jaunimo centre.

IX festivalis — 1994.XI.25, Čikagoje, Jaunimo centre.

X festivalis — 2002.XI.22-26, Čikagoje, Jaunimo centre.

XI festivalis numatytas surengti šiais metais per Padėkos dienos savaitę Čikagoje.

Pirmuosius festivalius organizavo, rengė Anatolijus Kairys, ilgametis JAV LB Kultūros tarybos pirmininkas. Jo pradėta darba tęsė Ingrida Bublienė, Dalia Kučienė, Laima Šileikytė-Hood, Alė Keželiene, Marija Remienė.

Spaudos draudimo metais (1864-1904) lietuviškos saugotų, tautinės savimonės puoselėtojų, kaip dr. Jono Basanavičiaus, dr. Vinco Kudirkos ir kitų pastangomis, užsienyje lietuvių kalba buvo spausdinami laikraščiai, knygos. Prieš šimtmetį, 1883 m. išėjo dr. J. Basanavičiaus redaguoto lietuviško laikraščio „Aušra“ pirmasis numeris. 1983-aisiais, „Aušros“ šimtmečio metais, JAV LB juos skelbė „Aušros“ metais. Visi renginiai, tame tarpe ir Teatro festivalis, buvo įvardijami ir skiriami „Aušros“ metinėms.

***

Lietuvoje jau daugelį metų kovo 27-ąją teatro žmonės surengia nuotaikingą Tarptautinės Teatro dienos šventę. Kas nors kartą pabuvojo tokioje šventėje, tas ilgą ją prisimena. Tuo tarpu čia, lietuvių Amerikoje, ji nėra žinoma, nėra švenčiama. Gal, kai teatrų daugės, veikla aktyvės ir mes išsivysime gražia, prasminga, pilną netikėtumų, sveiko humoro šventę. Tik kas imsis ją rengti?

Kol gyvi teatro festivaliai, tol gyvi teatrai. Turėkime viltį — gal dar viena šventė bus su mumis?

Ir vis tiek visus, visus teatro žmones sveikiname su šia nuostabią **TEATRO DIENA!**

Teatras **Aukuras** (įkurtas 1950m.), Hamiltonas, Kanada. Teatras **Vaidila** (įkurtas 1953 m. kovo 19d.), Cleveland, OH.

Dramos **sambūris** (įkurtas 1954m.), Los Angeles, CA.

Teatras **Žibintas** (įkurtas 1982 m.lapkričio mėn.) St. Petersburgas, FL.

Teatras **Aitvaras**, Toronto, Kanada.

Teatras **Vaidilutė** (įkurtas 1985m.), Čikaga IL.

Čikagos teatras **Žaltvykslė** (įkurtas 1999 m.).

Čikagos teatras **Kaukė** (įkurtas 2003m.).

New York'o **Baltų teatras** (įkurtas 2003 m.).

Ligija Tautkuvienė

LIETUVA, TĖVYNĖ MŪSŲ...

Saugumas — daugiareikšmis žodis

Vytautas Visockas

Lietuva dar ne Ispanija

Tas beprotiškas beprotiškas pasaulis. Berods tokiu pavadinimu sovietų laikais teko matyti amerikiečių filmą. To beprotiškumo šiandien nė kiek ne mažiau. Anaiptol! Prieš savaitę tylos minutėmis pagerbėme terorizmo aukas Ispanijoje. Ir iškart prabilome: o Lietuva ar saugi? Kol kas ginklų ir sprogmenų prikimštas pasaulis neturi skydo, apsaugančio nuo tokių smūgių i

spaudoje, Seime. Iki šiol galima tik spėlioti, nujausti, kas to siekia. O bulvarinei spaudai tada viskas buvo aišku, ji vis pašaipiai, vis be meilės, be pagarbos rašė apie valstybės gnybėjus.

Taip buvo.

Beje, apie bulvarinę spaudą. Ar ne per daug garbės kai kuriems leidiniams toks epitetas? Bulvaru vaikšto ne tik prostitutės, bulvare puikiai jaučiasi ir dvigubi agentai, diplomatai apsimetę specialiuoju tarnybų

darbuotojai, žurnalistais vadinami įvairiausi provokatoriai.

Nors Vilniuje bulvarų nėra, nors saugumiečio V. Saveljevo bei žurnalistu V. Gaivenio spektakliukas vyko ne bulvare, o gatvėje, bulvariniu jis nelai

kytinas, greičiau — politiniu.

Tikiuosi, kad skaitytojas supranta, apie ką kalba, nes matė arba bent girdėjo, kaip VSD darbuotojas pasitraukė iš Irako. O paskui...

Tas pavojingas, nesaugus pasaulis... Lietuvoje dabar kol kas siautėja kitokio pobūdžio sa

vižudžiai. Girti jaunuoliai lekė tokiu greičiu, kad, atsitrenkę į kliūtį, automobilis „perskilo išilgai“.

Sunku įsivaizduoti tokios avarijos padarinius, bet būtent taip buvo pranešta žinia

sklaidoje. Arba kitas šviežias atsitikimas. Paauglė be motinės žinios nusprendė su draugais pasi

vazinėti ir žiemos kelyje lekė 130 km per valandą greičiu, o paskui... septynis ar aštuonis kar

tos vertės. Šį kartą pasisekė, iš automobilio — metalo krūva, o vaikai, kaip tikri herojai, žur

nalose puslapyje gudriai šypsoi. Galima neabejoti, kad šis pa

vyzdys bus užkrečiamas.

Lietuvoje kol kas dar tik ši

taip skatinamas savijudis tero

rizmas. Lietuvoje nesaugu. Žodis

„saugumas“ — kaip reta daugia

reikšmis. Saugumas keliuose,

valstybės saugumas...

Nors Vilniuje bulvarų nėra...

Visą naujausios nepriklausom

ybės laikotarpį jautėmės nes

saugiai. Tie, kuriems rūpėjo val

stybės saugumas plačiai pras

me, tie, kurie troškė ne forma

lios, o tikros nepriklausomybės.

Ginklų neturėjome, okupacinė

kariuomenė dar buvo neišves

ta, savanoriai Seime vadinami „ka

metinomis“ (Savanoriškoji krašto

apsaugos tarnyba — SKAT). O

savanorių gretose — nesantaika,

savivalė. Kur geri norai, kur pro

vokacijos — kas supras? Prieš

kelerius metus teko pavartyti

„savanorių maisto“ kai kuriuos

dokumentus, palyginti jų

įvykių aprašymus ir vertinimus

su spauda, žurnalistais vadi

nami įvairiausi provokatoriai.

Nors Vilniuje bulvarų nėra,

nors saugumiečio V. Saveljevo

bei žurnalistu V. Gaivenio spe

ktakliukas vyko ne bulvare, o

gatvėje, bulvariniu jis nelai

kytinas, greičiau — politiniu.

Tikiuosi, kad skaitytojas supranta,

apie ką kalba, nes matė arba

bent girdėjo, kaip VSD darbuo

tojas pasitraukė iš Irako. O paskui...

Tas pavojingas, nesaugus pa

saullis... Lietuvoje dabar kol kas

siautėja kitokio pobūdžio sa

vižudžiai. Girti jaunuoliai lekė

tokiu greičiu, kad, atsitrenkę į

kliūtį, automobilis „perskilo iš

ilgai“. Sunku įsivaizduoti to

kių avarijos padarinius, bet bū

tent taip buvo pranešta žinia

sklaidoje. Arba kitas šviežias

atsitikimas. Paauglė be motinės

žinios nusprendė su draugais

pasivažinėti ir žiemos kelyje

lekė 130 km per valandą greičiu,

o paskui... septynis ar aštuonis

karštos vertės. Šį kartą pasisekė,

iš automobilio — metalo krūva,

o vaikai, kaip tikri herojai, žur

nalose puslapyje gudriai šypsoi.

Galima neabejoti, kad šis pa

vyzdys bus užkrečiamas.

Lietuvoje kol kas dar tik ši

taip skatinamas savijudis tero

rizmas. Lietuvoje nesaugu. Žodis

„saugumas“ — kaip reta daugia

reikšmis. Saugumas keliuose,

valstybės saugumas...

Nors Vilniuje bulvarų nėra...

Visą naujausios nepriklausom

ybės laikotarpį jautėmės nes

saugiai. Tie, kuriems rūpėjo val

stybės saugumas plačiai pras

me, tie, kurie troškė ne forma

lios, o tikros nepriklausomybės.

Ginklų neturėjome, okupacinė

kariuomenė dar buvo neišves

ta, savanoriai Seime vadinami „ka

metinomis“ (Savanoriškoji krašto

apsaugos tarnyba — SKAT). O

savanorių gretose — nesantaika,

savivalė. Kur geri norai, kur pro

vokacijos — kas supras? Prieš

kelerius metus teko pavartyti

„savanorių maisto“ kai kuriuos

dokumentus, palyginti jų

nukelta | 3 psl.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

TEXAS

Ne taip lengva kiekviena proga susieiti būrin plačiai išsi-barstiusiems tautiečiams. Texas lietuvių Bendruomenės nariai rado išeitį — kelias šventes sujungė į vieną. Nepriklausomybės, Užgavėnių...

Patentų ir žmonių ratelį, kuriame matau naują, dar nematytą porą, apsirengusių labai skoningai, kaip ir dera tokiam iškilmingam renginiui. Tai — mūsų oficialiosios dalies pranešėjas Donatas Skučas, Lietuvos Respublikos Gynybos ministerijos patarėjas politiniais klausimais ir jo žmona Gina, gamtos mokslų daktarė. Kai tik bendruomenės išdėstytas Audronės Matutienės esu pristatoma Ginai Skučienei, ji nenustamba — prisimena mano pavarde iš straipsnių „Bičiulystėje“. Maloniai nuteikia žinia, jog esame skaitomi. Pasirodo, Skučai neseniai persikėlė į San Antonio (Texas valst.) miestą, vos vyriui išėjus į pensiją. Anksčiau jie gyveno Washington'e, DC, kur aktyviai dalyvavo Lietuvių Bendruomenės veikloje (bendruomenės narių ten yra apie 200–250). Gina anksčiau taip pat aktyviai dalyvavo skautų veikloje. Šiuo metu ji savo malonumui dirba vos ne sekėse darbe — ieško San Antonio ir apylinkėse gyvenančių lietuvių, kuriuos tikisi suburti į bendruomenę. Ką gali žinoti, gal greitai laiku išgarsime apie naują bendruomenės padalinį San Antonio. Anksčiau šiame mieste aktyviai veikė pirmosios lietuvių imigrantų bangos palikuonių organizacija, kuri dalyvauja miestų etninės kultūros festivaluose yra laimėjusi žymenų už lietuvišką maistą. Deja, dėl žmonių amžiaus ir sveikatos ta organizacija jau neveikia. Linkime, kad Ginos Skučienės pastangomis ji atgytų.

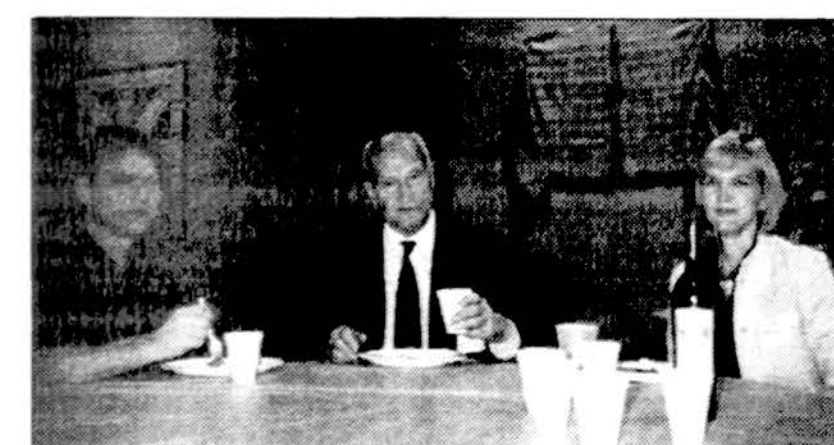
Į salę renkasi pasipuošę žmonės, dažnos moters rankose — didesni ar mažesni indai, kuriuose — Užgavėnių skanėstai, įvairių rūšių blynai, kugelis... Houston bendruomenės pirm. Algis Krygeris pristato svečią Donatą Skučą, kuris skaito pagrindinį pranešimą. D. Skučas gimė Klaipėdoje, karui baigiantis su tėvais iš Lietuvos pasitraukė į Vakarus, po to emigravo į JAV. Aukštąjį išsilavinimą įgijo New Jersey valstijoje. JAV karinėje aviacijoje ištarnavo 25-erius metus, iš kur demobilizavosi turėdamas pulkininko laipsnį. Prieš išeidamas į pensiją dirbo E — Systems kompanijoje.

Paskaitos tema „Lietuva šiandien“. Svečias apžvelgė ginkluotųjų pajėgų kelią nuo savanorių 1991 m. sausio 13 d. gynybą Vilniaus TV bokštą, Parlamentą, TV studijos pastatus iki šių dienų, kai ginkluotosios pajėgos pripažintos tinkamos tapti NATO dalimi, kai dalyvauja tarptautinėse operacijose, skirtose palaikyti taiką „karštuose“ Europos ir pasaulio taškuose. Šiuo metu Lietuvos kariniai daliniai NATO šalių sudėtyje dalyvauja Afganistane ir Irake. Žinoma, tobulumui ribų nėra, ko ir reikia palinkėti Lietuvos kariuomenei. Antroji paskaitos dalis buvo apie dabartinę Lietuvos ekonomikos padėtį. Svečias iš karto perspėjo, kad jo pastabos bus daugiau stebėtojo, nes jis ne ekonomikos specialistas.

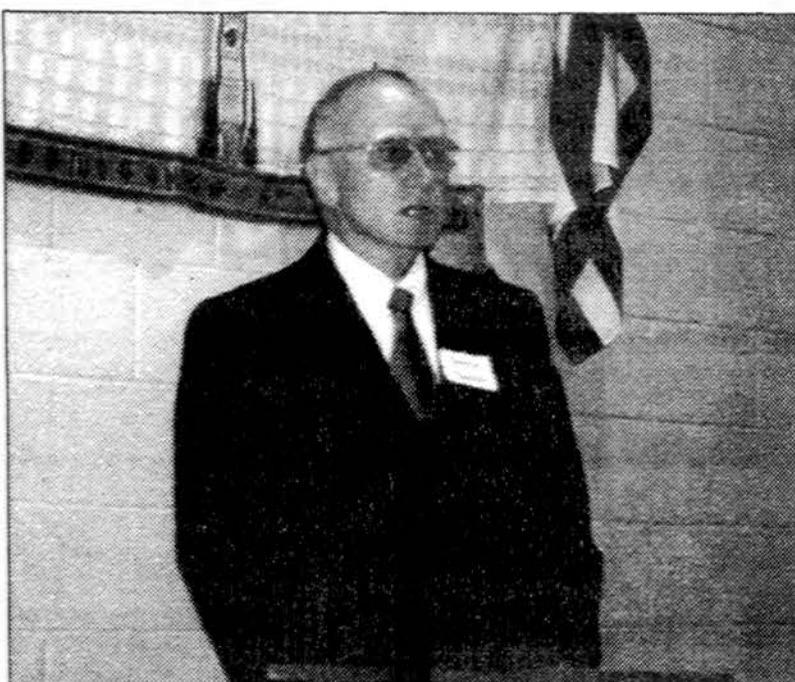
Svečias atsakė ir į klausimus, pasidalino dar kitais savo pastebėjimais. Po oficialiosios dalies koncertavo profesionalios atlikėjos. Nors Houstono lietuvių bendruomenė nedidelė, bet kartais palepinama tokiais koncertais. Trys merginos yra studentės iš Vilniaus, šiuo metu studijuojančios Houstone. Dvi — Lietuvos Muzikos akademijos absolventės. Smuikininkė Rasa Kalesnykaitė ir violončelininkė Jurga Miakonkitch studijuoja University of Houston, Moores School of Music, magistrantūroje. Be studijų įpareigojimų, recitalų, repeticijų, merginos dar groja Houston Operoje. Lietuvių Bendruomenės organizatoriams paprašius, Zitos Masley nuotr. iš kairės: Jurga Maria Miakonkitch, Natalia Covrighina, Rasa Kalesnykaitė

Zitos Masley nuotr. iš kairės: Jurga Maria Miakonkitch, Natalia Covrighina, Rasa Kalesnykaitė

Zitos Masley nuotr. iš kairės: dr. Audrius Brėdikis, prof. habil. dr. Jurgis Brėdikis, Eglė Brėdikienė

Zitos Masley nuotr.: Donatas Skučas.

mas pulkininko laipsnį. Prieš išeidamas į pensiją dirbo E — Systems kompanijoje.

Paskaitos tema „Lietuva šiandien“. Svečias apžvelgė ginkluotųjų pajėgų kelią nuo savanorių 1991 m. sausio 13 d. gynybą Vilniaus TV bokštą, Parlamentą, TV studijos pastatus iki šių dienų, kai ginkluotosios pajėgos pripažintos tinkamos tapti NATO dalimi, kai dalyvauja tarptautinėse operacijose, skirtose palaikyti taiką „karštuose“ Europos ir pasaulio taškuose. Šiuo metu Lietuvos kariniai daliniai NATO šalių sudėtyje dalyvauja Afganistane ir Irake. Žinoma, tobulumui ribų nėra, ko ir reikia palinkėti Lietuvos kariuomenei. Antroji paskaitos dalis buvo apie dabartinę Lietuvos ekonomikos padėtį. Svečias iš karto perspėjo, kad jo pastabos bus daugiau stebėtojo, nes jis ne ekonomikos specialistas.

Svečias atsakė ir į klausimus, pasidalino dar kitais savo pastebėjimais. Po oficialiosios dalies koncertavo profesionalios atlikėjos.

Nors Houstono lietuvių bendruomenė nedidelė, bet kartais palepinama tokiais koncertais. Trys merginos yra studentės iš Vilniaus, šiuo metu studijuojančios Houstone. Dvi — Lietuvos Muzikos akademijos absolventės. Smuikininkė Rasa Kalesnykaitė ir violončelininkė Jurga Miakonkitch studijuoja University of Houston, Moores School of Music, magistrantūroje. Be studijų įpareigojimų, recitalų, repeticijų, merginos dar groja Houston Operoje. Lietuvių Bendruomenės organizatoriams paprašius, Zitos Masley nuotr. iš kairės: Jurga Maria Miakonkitch, Natalia Covrighina, Rasa Kalesnykaitė

PHILADELPHIA

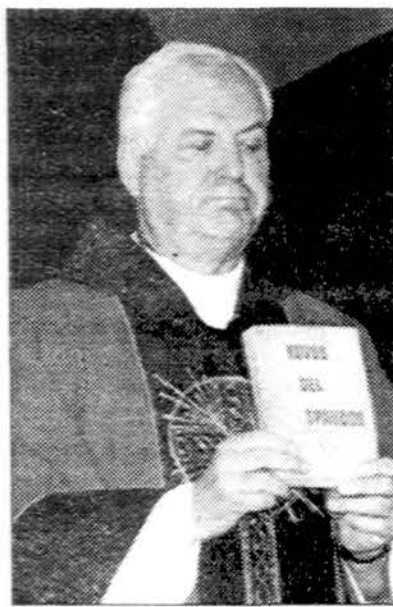
Vasario 22-ąją, sekmadienį, Filadelfijos lietuviai šventė Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Ji prasidėjo šv. Mišiomis šv. Jurgio bažnyčioje, kurias atnašavo prelatas Anderlonis. Po Mišių žmonės rinkosi Lietuvių namuose. Prieš oficialiąją dalį čia, žemutinėje namų salėje, buvo galima paskanauti cepelinų, pasikalbėti su senais draugais ir pažįstamais. Tuoj po pietų aukštutinėje salėje prasidėjo oficialioji dalis. Invokaciją perskaitė šv. Andrejaus bažnyčios klebonas P. Burkauskas, visus pasveikino Lietuvių namų tarybos pirmininkas V. Maciūnas. Dr. D. Matulis, LB Filadelfijos apylinkės pirmininkas, savo kalboje apibūrė Nepriklausomos Lietuvos laimėjimus per keturiolika pastarųjų metų, nušvietė dabartinę situaciją Lietuvoje. Įspūdinga buvo meninė programa. Dainavo „Laisvės“ ansamblis, šoko tautinių šokių grupės — „Žilvinas“, „Aušrinė“, V. Krėvės lituanistinės mokyklos mokiniai šoko, dainavo kartu su suaugusiųjų choru. Kiekvienas atliekamas kūrinys liudijo — kiek daug sielos yra į jį įdėta, su kokia meile atlikta. Lietuviškos melodijos, šokiai jautriai lietė žiūrovų širdis, skraidino mintimis į Tėvynę, toli už vandenų... „Lietuva brangi, — sustojė dainavo Filadelfijos lietuviai, — mano Tėvyne!“

Lietuvių dviasia Filadelfijoje — gyva!

Dr. Dalia Kaičiukštienė
Nuotraukos K. Razgaicius

Dainuoja „Laisvės“ ansamblis.

Prelatas Anderlonis.

Dr. D. Matulis

Šoka „Aušrinės“ šokėjai.

Šoka V. Krėvės lituanistinės mokyklos moksleiviai.

Bičiulystė

REDAKCIJA

LIGIJA TAUTKUVIENĖ
redaktorė

STEFAS TAMOŠEVIČIENĖ
žurnalistė

VYTAUTAS VIŠOCKAS
žurnalistas (Lietuva)

Dr. KESTUTIS TRIMAKAS
psichologas

Dr. DALIA KAIČIUKŠTIENĖ,
korespondentė

ZITA LENKAITĖ — MASLEY
korespondentė

ALGIRDAS VITKAUSKAS
korespondentas

RAMINTA VOSYLIŪTĖ
korespondentė

ALVIDA GUDĖNIENĖ
kosmetologė

EDVINAS GIEDRIMAS
www.Lithuanet.com

ADOMAS TAUTKUS
dizaineris

JONAS KUPRYS
techn. vadovas

Telefonas pasiteirauti:
773-585-9500.

Skambinti pirmadieniais,
antradieniais ir penktadieniais
nuo 9 v.r. iki 4 v.p.p.

Rašyti adresu:
4545 W 63rd Street,
Chicago, IL, 60629

arba: P.O. BOX 4102
Wheaton, IL, 60189

elektroninis paštas
biciulyste@draugas.org

biciulyste@aol.com

„Bičiulystė“ Čikagos apylinkėse galėsite įsigyti visose, lietuviškomis prekėmis prekiaujančiose, parduotuvėse.

Prenumeratą priima „Draugo“ administracija.

JAV ribose:

pusmečiui (26nr.) — \$20

metams (52 nr.) — \$40.

[Kanada:

pusmečiui — \$34

metams — \$68.

[Lietuva/Europą:

pusmečiui — \$42

metams — \$80.

CHICAGO - MARQUETTE PARK

Maria gimnazijos patalpose ALT'o rengtoje Vasario 16-osios šventėje susirinko visų bangų lietuviai. Nuotr. iš kairės: dr. Renata Variakojytė - Stanišienė, Zuzana Juškevičienė, Mariella ir John F. Tefft, buvęs JAV ambasadorius Lietuvai, Ona Gradinskienė, Jūratė Variakojienė ir Jurgita Baltrušaitytė.

...Iki pasimatymo, Houston, atvyksim čia vėl balandžio pabaigoje — švęsti Atvėlykio!

Zita Masley

SKAITYTOJŲ ANKETA

BIČIULYSTĖS redakcija, siekdama sužinoti skaitytojų nuomonę, prašo dalyvauti apklausoje ir atsakyti į klausimus:

1. Kuos tems Jums labiausiai patinka? Pabraukite. LIKIMAI, PSICHOLOGO ŽVILGSNIU, LIETUVA, TĖVYNĖ MŪSŲ, SPORTAS, IŠ MŪSŲ ISTORIJS, JAUNOS ŠEIMOS KURIA SI AMERIKOJE, MŪSŲ JAUNIMAS, SAŠAJOS, JAV LIETUVIAI, GALVOSUKIAI.....

2. Kokių temų pasigendate?.....

3. Jūsų pasiūlymai.....

IŠKIRPKITE IR IŠSIŲSKITE BIČIULYSTĖS ADRESAIS. LAUKIAME JŪSŲ ATSAKYMŲ.

LIETUVA, TĖVYNĖ MŪSŲ...

Saugumas ...

atkelta iš 1 psl.

Jam nepriklauso valstybinio požiūrio stoka, kaip tiems „bulvarų“ priedangioje svetimos valstybės interesus gynusiems laikraščiams. Jeigu kareivių ir buitės sąlygos prastos, kaip buvo pradžioje, menkiausias nesklaidumas būdavo išpučiamas iki padėsių, visais varpais skambinama; kai kareivinės įrengė taip, kad jos priminė gal ligoninės palatą, gal tvarkingą viešbutį (pavyzdžiui, Rukloje) – vėl buvo negerai: kam pinigai švaistomi ne mokykloms, ne universitetams! Ir, apskritai, velniams mums ta kariuomenė! Neapgyne ji mūsų 1940-aisiais, neapgyne ir dabar, juk ne vieno tanko neturime, juk šautuvai tai amerikoniški, vadinasi, niekam tikę, nurašyti! Rusija juk jau ne komunistinė, o draugiška, demokratinė, Rusijos bijo tik vienas Vytautas Landsbergis.

Taikiny – Valstybės saugumo departamentas

O juk taip buvo. Iki pat Rolando Pakso laikų. Rolando Pakso laikais, kai, nepaisant nieko, vis dėlto priartėjome prie NATO, pasirenkamas kitas taikiny – Valstybės saugumo departamentas (VSD). O nepaima patrankos, tą paima mafija, KGB įpėdinė FST, t. y. visų kišeninis prezidentas, persedęs „nuo sparno ant unitazo“. (Pastaruoju metu televizijoje verslininkas Rolandas Paksas reklaminiame klipė dažnai kartoja frazę: „Nuo sparno ant unitazo pakeitė profilį“).

Nors esame beveik priimti į NATO, nors nuo balandžio mė-

nesio 2 dienos mūsų oro erdvę saugos keli „tikri“ NATO naikintuvai, jie, deja, neapsaugos nuo savų vagių ir išdavikų. Tai, saugumo placiaja ir saugumo siaurąja (VSD) prasme, problema lieka aktuali. Kaimyninė „draugiška“ valstybė labai suinteresuota, kad visuomenė Lietuvos VSD nekęstų ir bijotų ne mažiau, negu bijojo ir nekenė KGB. Šiame reikale jai vėl talkina vadinamoji „laisvoji bulvarinė“ spauda, kuri išsijuošusi giria ir gina visus, kurie išduoda, parduoda, parsiduoda, kaip tos bulvarų seniausios profesijos darbininkės.

Jubiliejinis šnipas

Kai buvęs Specialiųjų tyrimų tarnybos darbuotojas Eugenijus Jonikas – Golovenkinas 2001 m. gegužės 21 d. VSD ir Generalinės prokuratūros pareigūnų buvo sulaikytas po pusę metų trukusios specialios operacijos kaip žmogus, įskaitantis ryšius su Rusijos specialiosiomis tarnybomis, koks kilo triukšmas! „Laisvoje“ spaudoje pasipylė begėdžiams Lietuvos saugumiečiams paniekos kupini straipsniai, susijaudinusių motinų atviri laišukai Lietuvos Respublikos prezidentui Valdui Adamkui, jais piktinosi po nepriklausomybės paskelbimo iš Lietuvos į Rusiją išvykęs Eugenijus tėvas Anatolijus Aleksandrovičius Golovenkinas. Vargšas vaikas – netikras, jubiliejinis (skirtas VSD vadovo Mečio Laurinkaus gimtadieniui) šnipas. Tai VSD bejėgiškumo, nesugebėjimo sugauti tikrų šnipų įrodymas, operatyvinės veiklos įstatymų pažeidimas ir t. t. ir t. t., šauke

„laisvoji“ žiniasklaida.

Kad ir kaip atkakliai buvo ginama teisė šnipinėti svetimos valstybės naudai, vargšas žiniasklaidos numylėtinis, kurį gynė, kaip buvo rašoma, taip pat ir „vienas brangiausių advokatų“, už pasikėsinimą šnipinėti vis dėlto buvo nuteistas 2 metų ir 15 dienų laisvės atėmimo bausme.

Po prezidento sparneliu

Trečias visuomenę pastebimai sujaudinęs panašaus pobūdžio įvykis, plačiai komentuojamas iki šiol, yra buvusio Valstybės saugumo departamento Alytaus apygardos skyriaus vadovo Alberto Sereikos-Sereičiko poelgis. Kokiu epitetu jį pavadinti? Į pirmuosius dviejų buvusių specialiųjų tarnybų darbuotojų poelgius panašumo ne daug, gal tik tiek, kad ištis VSD dirbo nepatikimų žmonių. Du – tai daug? Na, prie tokių būtų galima priskirti ir i prezidentūrą perbėgusį E. Vaitkų, bet svarbiausia – patį Prezidentą Rolandą Paksą, „Alitos“ privatinio operatyvinės bylos vadybos, pagrobimo (?) suvaidinimą lemiamą vaidmenį. Visi šitie vaikinai pakenkė Lietuvos specialiuoju tarnybų įvaizdžiu, klaido besąlygiškai tikėti jų tarnybų patikimumu, tačiau jų veiksmų nublanksta prieš valstybės vadovo pastangas bet kokia kaina, nepaisant jokių įstatymų, jokių įgaliojimų, kenkti valstybei. Argi ne kenkimas, kai prezidentas įstatymus pažeidęs saugumiečių ciniškai prigludžia po savo sparneliu? „Atkurto“ Lietuvos valstybės dar niekada nebuvo taip grėsmingai priartėjusi prie visiškai tei-

sinio nihilizmo ir anarchijos ribos. Demokratiją ir teisinės valstybės principus branginantys piliečiai suglumę ir su dideliu nerimu stebi, kaip aukščiausias šalies pareigūnas sąmoningai laužo Konstituciją ir įstatymus, griauja teisinės valstybės pamatus, nesulaukdamas demokratinių politinių jėgų atsako (iš grupės menininkų ir mokslininkų kreipimosi į premjerą A. Brazauską). Parlamentaras Jurgis Razma vienoje spaudos konferencijoje skėsciojo rankomis: „Matyt, Konstitucija ir įstatymai buvo rašomi išvaizduojant protingai ir valstybiškai atsakingai besielgiantį prezidentą. Deja, pasigendama teisinio priemonių tam atvejui, jeigu prezidentui pasimaišytų protas“.

Mirtina neapykanta

Dabar, kai Rusija atkakliai braunasi į Lietuvą, tik ne su tankais, o siūsdama „dunklo ir apšausio“ riterius (trys neseniai buvo priversti sugrįžti) bei įvairius „laumžirgius“, įvairiausius ekonominių pavergimo planus, sustiprėjo ir svarbiausios Lietuvos slaptosios tarnybos puolimas pačioje Lietuvoje. Ir jį tal-žo ne tik ta pati „laisvoji bulvarinė“ žiniasklaida, bet ir valstybės vadovo komanda! Nors, kaip patikimumu, tačiau jų veiksmų nublanksta prieš valstybės vadovo pastangas bet kokia kaina, nepaisant jokių įstatymų, jokių įgaliojimų, kenkti valstybei. Argi ne kenkimas, kai prezidentas įstatymus pažeidęs saugumiečių ciniškai prigludžia po savo sparneliu? „Atkurto“ Lietuvos valstybės dar niekada nebuvo taip grėsmingai priartėjusi prie visiškai tei-

jeigu pasimaišo protas, kartais praverčią laikui panaudoti tramdomieji marškiniai. Tik kažin ar Seimas juos turi.

PSICHOLOGO ŽVILGSNIU (10)

SŪNŪS APIE SAVO SANTYKIUS SU TĖVU

Dr. Kęstutis A. Trimakas

Tėvas yra savo sūnaus gyvenimo pradžioje svarbiausias vyras, pateikias jam pirmąjį vyro įvaizdį, paveiksą, kas yra vyras ir koks jis (sūnus) turi ar gali tapti.

Vyras gi yra daugiau racionaliosios, daugiau veiklos, daugiau į dalykus, daiktus ir jų tvarkymą palinkusios žmogiskios prigimties pusės atstovas, daugiau veikia už namų ribų, labiau pasireiškias platesnėje visuomenėje ar bent darbe, kur neišvengiama konkurencija, varžybos su kitais, kur galioja fizinė jėga ir socialinė galia. Paprastai tokioje platesnėje veikloje, darbo rinkoje ar ir racionaliame tvarkymo srityje pasireiškias tėvas paruošia savo sūnų tokiai veiklai ir darbo sričiai. Žmonai ir vaikams tėvas yra racionaliumo, išminties, teisingumo, apsaugos ir pastovumo šaltinis, fizine jėga, autoritetu ir moraline galia juos saugojantis, aprūpinantis ir kreipias į gerį. Sūnus viso to iš tėvo gali (ar ir turėtų) pasimokyti.

Išmintingas tėvas supranta, 1) kad jis turi paremti žmonos, vaikų motinos, autoriteta vaikų atžvilgiu, taip pat – 2) kad augančius vaikus reikia ruošti ir leisti jiems tapti savarankiškiems.

Tyrimai rodo, kad vaikams, ypač sūnams, tėvo artimo buvimas reikia nuo pat mažų dienų (svarbu ne kaip ilgai, bet kaip artimai bendraujama). Taip pat daugelis studijų įvairiuose kraštuose parodė, kad šilti nuosirdūs santykiai tarp tėvų ir sūnaus teigiamai vysto sūnaus vyrišką tapatybę. O tėvo nubrėžtos ribos ir disciplina bus sėkminga tik tuo atveju, jei tėvas sukuria mylintį santykį su sūnumi. Kitaip, jei teigiamu artumu nėra, sūnus bus linkęs tėvui priešintis.

Lietuvos akademinių jaunimo apklausos duomenys parodė, kad kas septynioliktas sūnus pasisakė turįs labai gerą tėvą (vertinęs jo visas savybes aukščiausiais žymenimis). Tačiau nei vienas vaikas tokio savo tėvo neaprašė ilgesniame pasakojime. Septyni, kurie savo pasakojimą skyrė tėvui, rašė apie jų gyvenime neigiamai pasireiškusių tėvų. Bendrai, jaunuoliams aštresnės patirtys buvo palikusios didesnę įspūdį, įtaką jų gyvenime. Ne išimtis buvo ir patirtis su tėvu – šeši iš septynių apie savo tėvą rašė su jaučiamu skauduliu.

Vietas užsisakyti galima tel.: 847-397-7500. Smulkesnė informacija tel.: 631-897-0475. Įėjimo kaina 30 dolerių.

Dar ne vėlu įvairioms lietuvių firmoms pasireklamuoti renginio metu, įsteigti prizus.

Beje, vienintelio išėjimo dienraščio „Draugas“ priedas „Bičilyste“ įsteigė vertingus prizus nugalėtojoms.

Sūnus seka ir pralenkia tėvą

Iš septynių sūnų pasakojimų Gyčio istorija yra pati teigiamiausia, mažiausiai neigiamą. Kai Gytytis buvo dviejų metų – tėvai išsiskyrė. Motina pasiėmė dukrą, tėvas – sūnų. Iš pasakojimo paaiškėja, kad sūnus palaipsniui tapo buvusios santuokos „liekana“. Tėvas sūnaus auginimą patikėjo karta gyvenančiai savo motinai, kurią Gytytis ir laikė savo motina.

Gytytis apie tėvą: „Tėtė būdamas nepaprastai jautrus, bet tą jausmą savyje slopinantis, kaip kokią gėdą, visada stengėsi būti vyriškas, tobulai vyriškas. Matydams tokį pavyzdį, neturėjau nieko kito pasirinkti, kaip tik klausytis jo balso tono, stebėti įvairias jo manieras (pamažiškias), net kalbėti taip, kaip jis. Ši įtaka buvo tikrai vaisinga...“ Tačiau sūnus mėgdžiojo tėvo išorinę elgseną. Tėvas neturėjo gilumų, net ir savo sūnumi, nesirūpino: „Tėtė ne tas rūpėjo“. Gytytis pridūrė, kad tėvas nuo alkoholio sirgo „baltąja karštile“.

Kai Lietuva atgavo nepriklausomybę ir mokyklose buvo pradėta mokyti tikybą, jis pajuto dvasinį alką – jis įtikėjo ir savo noru buvo pakrikštytas. Gytytis sugebo įtikinti močiutę (sovietmečiu ji buvo komunistė) ir tėtį tapti katalikais.

Sūnus panašus į tėvą

Vidmio istorija yra kitokia. Nuo vaikystės su tėvu negyveno, tačiau jo šešis persekiojo. „Kaltinava tėvą, palikęs mus, kai man buvo šešeri metai. Galvojau, kad tai – didžiausia niekystė – palikti žmoną su dviem mažais vaikais“. Dėl to tėvo tiesiog nekenė. Tikėjo, kad gyvenimas yra kova. Apsisprendė jai gerai pasiruošti, „tapti tvirtu vyru, kurio niekas negalės įveikti“. Nesimokė, sportavo. Norėjo kuo greičiau būti vyru ir suaugusiu, tad pradėjo išgerinėti. Kartą namuose jis rado mamos dienoraštį, kurio puslapiuose ji išliedavo savo skausmą, kai girtas vyras, ją žeminavo, mušdavo. Vidmis buvo pritrenktas: „Tiesiog sustingau, kai savyje pamaciau gryną tėvo atspindį. Juk ir aš buvau šaltas, šiurkštus, negerbiąs kitų, savanaudis, alkoholių ieškantis savęs papildymo“. Suprato, esąs panašus į tėvą, kurio neapkenė. Apsisprendė keisti savo gyvenimą.

Tėvo ir sūnaus santykių analizė

Analizuodami dviejų tėvų – sūnų santykius, atsakysime į tris klausimus.

1. Kokį vyro įvaizdį tėvas pateikė sūnui? Gytytis – pateikė „pamažišką“, tik dėl „žmonių akių“ tesirūpinančio, be dvasinės gėlmės – tad ir nei išminties, nei tvirtos, pastovaus pamato neturinčio, tuščiaavidurio vyro įvaizdį. Vidmiui tėvas sudarė neįtikimo, jėga ir alkoholiu piktinaudžiaujančio, nesirūpinančio šeima, neprotingo, neteisingo ir nepastovaus vyro įvaizdį.

2. Tokį tėvo įvaizdį matydams, sūnus rinkosi: sekti juo ar ne? Vaikystėje Gytytis mėgdžiojo tėvo išorę. Vidmis, jausdamas skriaudą ir neapkęsdamas tėvo, jo, kaip vyro įvaizdį atmetė.

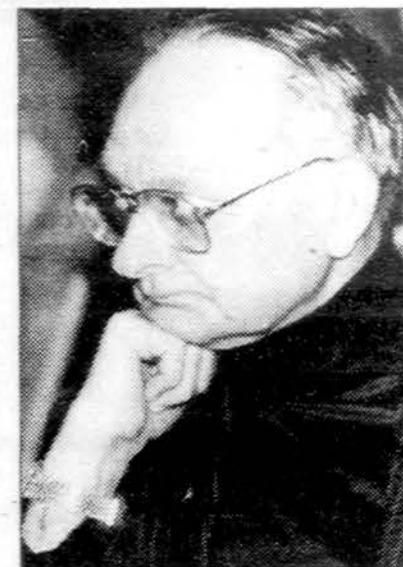
3. Kokios tolimesnės pasekmės? Gytytis, savarankiškai bresdamas ieškojo ir rado dvasinį tvirtumą, gyvenimui prasme teikiančią pasaulėžiūrą, kurią pasiūlė ir tėvui. Vidmis, norėdamas greičiau tapti suaugusiu, mokinio kūną ir mėgdžiojo vyrus grubiu elgesiu, išgerimu. Tačiau, motinos dienoraštis apie tėvo elgesį, atvėrė akis, kad jis panašus į nekenčiamą tėvą. Todėl tvirtai apsisprendė pakeisti gyvenimo būdą.

Išvados

1. Subrendęs tėvas sūnui pateikia teigiamą vyro įvaizdį, kurį sūnus, bresdamas, atitinkamą patirtimi prisitaiko sau.

2. Iš dalies nesubrendęs tėvas (kaip Gyčio) pateikia sūnui paviršutiniškos vyro įvaizdį, stokojantį tvirtos ir išmintingos dvasinės gėlmės. Vaikas instinktyviai jį pamėgdžioja ir gali tokiu likti net suaugęs, iki ištiks krizė, liga, senatvė ar galutinė žadinanti mirties patirtis. Laimingesniu atveju, jis gali anksčiau pajusti dvasinės gėlmės trūkumą, ieškoti ir rasti tai, kas jį visapusiškiau papildys.

3. Visiškai nesubrendęs tėvas (kaip Vidmio), žalojantis ne tik savo, bet ir žmonos, vaikų gyvenimą, pateikia sūnui vyro įvaizdį, į kurį sūnus gali įvairiai reaguoti: a) maistaudamas pasukti panašiu, sau ir kitiems gyvenimą žalojančiu, keliu ar b) protingai suvokęs žalą, tą įvaizdį atmeti, pasirinkti daugiau ar mažiau teisingą kelią. Neretai, nuo tėvo nukentėjusi motina gali jam padėti, jei pati nepalūžta ar nepasuka blogu keliu.

tesirūpinančio, be dvasinės gėlmės – tad ir nei išminties, nei tvirtos, pastovaus pamato neturinčio, tuščiaavidurio vyro įvaizdį. Vidmiui tėvas sudarė neįtikimo, jėga ir alkoholiu piktinaudžiaujančio, nesirūpinančio šeima, neprotingo, neteisingo ir nepastovaus vyro įvaizdį.

2. Tokį tėvo įvaizdį matydams, sūnus rinkosi: sekti juo ar ne? Vaikystėje Gytytis mėgdžiojo tėvo išorę. Vidmis, jausdamas skriaudą ir neapkęsdamas tėvo, jo, kaip vyro įvaizdį atmetė.

3. Kokios tolimesnės pasekmės? Gytytis, savarankiškai bresdamas ieškojo ir rado dvasinį tvirtumą, gyvenimui prasme teikiančią pasaulėžiūrą, kurią pasiūlė ir tėvui. Vidmis, norėdamas greičiau tapti suaugusiu, mokinio kūną ir mėgdžiojo vyrus grubiu elgesiu, išgerimu. Tačiau, motinos dienoraštis apie tėvo elgesį, atvėrė akis, kad jis panašus į nekenčiamą tėvą. Todėl tvirtai apsisprendė pakeisti gyvenimo būdą.

JAV LIETUVIAI

Gražių žmonių sukūryje

New York'e jau keleri metai veikia lietuviškos Vaivos Zarobos vadovaujama kompanija „Lietuvos – Amerikos vaivorykštė“. Kompanija leidžia žurnalą „Vaiva“, vykdo įvairius kultūrinius projektus, turi modelių studiją. Iš įdomesnių renginių paminėtini: „Miss Niujorko lietuvių“, „Lietuvių madų dienos Amerikoje“, „Vaivorykštės Top Model“, „Menas, muzika, mada“, „Fashion show“ (pristatyta čikagiškės dizainerės Giedrės Vaičekauskaitės modelių kolekcija) ir kt.

Dar iki atvykimo į New York'ą, Vaiva 1994 metais Lietuvoje įkūrė modelių studiją, keletą didesnių ar mažesnių modelių mokyklų Šiauliuose, Raseiniuose, Klaipėdoje, Vilniuje. Surengė konkursus „Šiaulių krašto miss“ (95 ir 96 metais), lietuvių modelių agentūros „Top Model '97“ ir kt. Vieni svarbesnių renginių buvo Paryžiaus agentūros „Metropolitan“ – „Metropolitan Top Model '98, '99 ir 2000 metais ir dar daugelis kitų, ne mažiau svarbių ar garsių renginių.

Kovo 26 dieną Vaiva ir jos studija kviečia čikagiškius į pirmą kartą Čikagoje rengiamą konkursą žurnalo „Vaiva“ geriausiam modeliui išaiškinti. Konkurso dalyvės pristatys kelių dizainerių kolekcijas. Beje, visos merginos, pretenduojančios į apdovanojimus – lietuviškos iš Čikagos. Renginio metu dar bus išrinkta: geriausias modelių penketukas, foto top modelis, laikraščio „Amerikos lietuvis“ modelis, ALT modelis ir kt. Žiūrovams irgi teks padirbėti – išsirinkti žiūrovų modelį.

Kaip sako Vaiva, laimėtojoms atsivers kelias į modelių pasaulį. Numatyta pakviesti visas merginas į New York'ą (gegužės 28 -

30 dienomis) „Vaivos“ žurnalo Top modelio konkursą. Merginoms bus apmokėtos kelionės išlaidos. Filimų prodiuseris Zef London pažadėjo nufilmuoti į penketuką patekusias merginas. Vaiva Zaroba tiki, kad ne vienai merginai nusišypsos laimė. Laimėjusios I ir II vietas puikuosis žurnalo „Vaiva“ viršelyje. Šis konkursas padės merginoms geriau pasiręsti pradėti karjerą modelio darbe.

— Kaip gi bus vertinamos merginos? Kokie kriterijai, — klausiu Vaivos. — Vienas iš vertinimo kriterijų — fotogeniškumas. Ne mažiau svarbūs — sceniškumas, atžiniai sugebėjimai, sceninis judesys ir t. t.

Vertinimo komisiją sudarys kvestiniai dizaineriai, kurių tarpe ir lietuviškos Giedrės Vaičekauskaitės, režisierė Ilona Čepaitė, Gintaras Jocius — profesionalus fotografas iš New York'o, Bronius Abutis — „Amerikos lietuvių“ sa-

Žurnalo „VAIVA“ (NY) savininkė, leidytoja, renginio „Top Model“ organizatorė, Vaiva Z.

vininkas, ALT savininkas Arvydas Reneckis ir šių eilučių autorė.

Konkursas rengiamas šiaurinėje miesto dalyje - Buffalo Grove (1375W Dundee Rd.) miestelio restorane „L'Ermitege“. Madų šou papildys įvairiaspalvė programa, kurioje dalyvaus ir 1989 metų Rock-n-roll karalius, dainų festivalio „Jurmala“ diplomantas, Žilvinas Bubelis. Tikėkimės, nuobodu nebus, o maloni aplinka nuteiks romantiškai.

Vietas užsisakyti galima tel.: 847-397-7500. Smulkesnė informacija tel.: 631-897-0475. Įėjimo kaina 30 dolerių.

Dar ne vėlu įvairioms lietuvių firmoms pasireklamuoti renginio metu, įsteigti prizus.

Beje, vienintelio išėjimo dienraščio „Draugas“ priedas „Bičilyste“ įsteigė vertingus prizus nugalėtojoms.

Ligija Tautkuvienė

Pirmą kartą ČIKAGOJE žurnalas „Vaiva“ (NY) pristato show - konkursą

VAIVA TOP MODEL

restorane **L'Ermitege**

1375W Dundee Road, Buffalo Grove (IL.)
Įėjimo kaina \$30

Jūsų laukia malonios vakaro akimirkos!

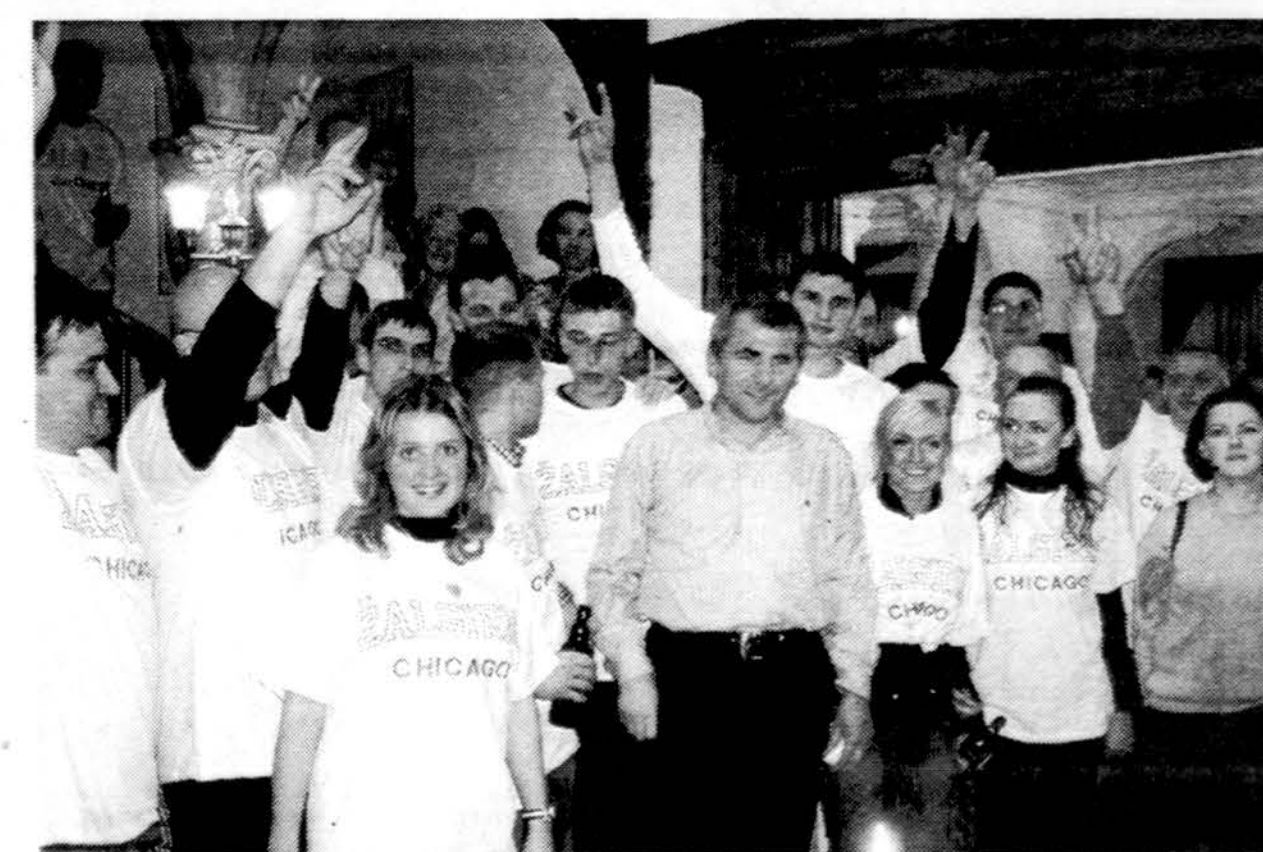
Skubėkite užsakyti vietas prie staliukų! ..... tel.: 847.392.7500
Smulkesnė informacija ..... tel.: 631.897.0475

Programoje:
Konkursantės ir originalios dizainerių kolekcijos

Lietuvos Rock-n-roll karalius - ŽILVINAS BUBELIS

Restorano L'Ermitege show atlikėjai

Sveikiname Čikagos ŽALGIRI, laimėjusį LR ambasados JAV taurę!

Kovo 20 d. Washington'e surengtame krepšinio turnyre dalyvavo 16 komandų. Čikagos ŽALGIRIS antrus metus iš eilės laimėjo, įtemptoje finalinėje dvikovoje nugalėjęs Vašingtono (kurioje žaidė ir LR ambasados kolektyvas) komandą dviejų taškų skirtumu: 50:48. Geriausiu turnyro žaidėju pripažintas Čikagos „Žalgirio“ krepšininkas Arvydas Astrauskas. Atidarydamas turnyrą, LR ambasadorius Vygaudas Ušackas pasakė: „Mūsų krepšininkų pasiekimai yra geriausias pavyzdys, rodomas, kad tautos jėga yra vienybėje ir susitelkime. Džiaugiuosi, kad savo aistra krepšiniui prisidedate prie lietuviškos išsaugojimo ir prie Lietuvos vardo garsinimo Amerikoje.“ Nuotr.: žalgiriečiai po pergalės su jų gerbėjais ir ambasadoriumi Vygaudu Ušacku (viduryje).

GYVENIMO ŠEŠĖLIAI

Eugenijaus rinkliavos

Stefa Tamoševičienė

Tikriausiai nemažai atvykusių iš Lietuvos į Čikagą ir ieškančių darbo, susidūrė su vyresnio amžiaus, žemo balso tembro, pasipuošusiu auksinėmis grandinėmis vyriškiu, agentu Eugenijumi. Jį kreipėsi ir kauniečių Marija (redakcijai pavadė žinoma), ieškodama darbo. Vieną rytą paskambino jai ir pranešė, kad po valandos atvyks, veš pokalbui. – Būk pasiruošusi, turėk 1,000 dolerių mokėstį – už dvi darbo savaites, – pranešė agentas. – Ką daryti? Marija banko sąskaitoje turėjo apie puspenkto šimto dolerių. Ji paprašė Eugenijaus, galbūt, galėtų atiduoti turimus pinigus, kaip avansą, o kitus atidurti. Juk niekur nepabėgs – adresas žinomas. – Jokių būdų! – nesutiko Eugenijus. – Aš turiu ir be tavęs pakankamai klientų. – Skubiai moterį išgelbėjo geraširdė kaimynė, paskolino 600 dolerių. Marija pasakoja: „Nuvykome į Čikagos priemiesčio didelius, prabangius namus. Susipažinau su būsimaisiais savo globotniais – žydų tautybės ketverių metų mergaitė ir dviejų – berniuku. Jų mama man surėngė visą „egzaminų sesiją“. Priėmė. Parodė atskirą kambarį, greta – vaikų. Sutarėme, kad mokės po 500 dolerių už 6 darbo dienų ir vienos išveiktos – savaitę. Eugenijus, išėjęs už durų pasakė: „Jeigu teks darbą palikti dėl kokių nors nenumatytų priežasčių, aš per mėnesį prizuodu už tuos pačius, iš anksto sumokėtus, pinigus surasti kitą“. Jau grįžtant namo (kitą dieną reikėjo pradėti dirbti), agentas pareikalavo 1,000 dolerių. Aš jam sumokėjau turėjus ir dar sustojome prie banko, kad išimčiau likusius pinigus. Paprašiau, kad pasirašytume darbo sutartį. Eugenijus tik nusikvatojo: „Kokią sutartį?! Aš dar nieko nesu

apgavęs, juk sutarėme, kad važiuosiu rytoj į darbą, taigi net ne-sirošiu apgauti. Turi ir mano telefoną, aš niekur nedingsiu“. – Marija labai sutrikusi – tokiuose reikaluose neturėjo patirties. Net nupurto prisiminus tą pragarišką darbą: „Jau nuo pirmos dienos pamačiau, kur papuoliau. Viena kaimynė, užėjusi į tuos brangius namus, man šnibžtelėjo – nežinau, kiek čia daug pasikeitė tarnaikių! Nė viena neįtikio, nes vaikų mama choleriško charakterio, gali žmogų žeminti išties parą“. – Aš dar gyvenime nebuvau sutikusi tokių žvėriškų. – pasakoja moteris. – Tuos vaikus kuo skubiausiai reikėtų parodyti vaikų psichiatru. Jie ne tik spardo, daužo, kas po ranka, atsidarę šaldytuvus, spintas – žeria visą maistą, lauk, isteriškai trypia kojomis. Ypač naktį jie net nerėkia, o staugia, spardo duris. Taip tęsiasi vidurnaktį po 3-4 valandas. O rytą, kai reikia keltis ir vežti juos į įvairias pamokėles (samdomi privati mokytojai), abu vaikai kietai miega. Užtrpdavo rankos, juos snaudžiančius benešiojant. Su siaubu laukdavau nakties, nes tos isterijos nesiliaudavo. Ryto vaikų mama pradėdavo šaukti iš kito aukšto, kad jai į miegamąjį atneščiau kavos. Pradžioje toji ponio melavo, kad jį namus ateinanti kambarių tvarkyti kita moteris, bet žiūriu, kad ji niekada nepasirodė. O plotai milžiniški, nespėjai vieno kampo išvalyti, jau vaikai prišukšlino kitą. Šeimininkė išvykdama iš namų, būtinai dar sugalvodavo kokį didelį darbą – tai milžinišką apleistą garažą išliuobti, tai palėpes švitrinu popieriumi šveisti... Nesu tinginė, bet tiems darbams dar reikėtų papildomai bent poros žmonių. Kai atėjo laikas atsiskaityti, šeimininkė vietoje 500 dolerių man pakišo 300 – čekį. Nustebau, kaip tai, juk taip nesitarėme? Ji

šaltai pareiškė, kad atskaičiavusi mokesčius savo vadovaujamai pažinčių firmai. Bet prie ko man ta firma, jeigu aš prižiūriu jos vaikus ir tarnauju jai asmeniškai?! Be to, aš pati suinteresuota mokėti mokesčius, nes esu le-gali, turiu „žalią“ kortelę. Dar padirbau 8 dienas ir vėl man įtekė antrą čekį, tačiau paskaičiuota tik už 6 dienas. Ir vėl – vietoje 500 dolerių, parašyta – 300. Aiškintis buvo beprasmiška, nes šeimininkė greitai parodė savo panieką ir nuožmų charakterį. Tada jai pasakiau, jog negaliu dirbti 24 valandas per parą, ypač, kai taip nesąžiningai atsiskaito. Išėjau lyg iš ausrinio narvo. Pas-kambinau Eugenijui ir pasakiau, kad tokiomis sąlygomis ne-ma-noma ten dirbti ir paprašiau, kad surastų kitą darbą, kaip žadėjo. Jis prižadėjo, tačiau kiekvieną dieną paskambinęs, išsisuki-nėjo. Taip praėjo mėnuo. Papra-šiau, kad grąžintų nors pusę tų pinigų, kurių man šeimininkė nesumokėjo (juk vietoj 1000 do-lerių teuzdirbau tik 600). Susi-rasiu darbą ir be jo pagalbos. O Eugenijus ramiai pasakė, kad jis tą mano sumokėtą tūkstantį turėjęs pasidalinti su kitais kole-gomis, tad negalys net dviejų šimtų dolerių grąžinti, vietoje – keturių. Iš tiesų įdomu, koks „sąžiningas“ tas Eugenijus, pi-ni-gus į sauja pasiima automobilyje, jokios sutarties neduoda, bet juos labai gražiai „padalina“ savo bendradarbiams. Neseniai dar viena pažįstama papasakojo, kaip užkibusi ant jo kabliuko. Pažadėjo vyras surasti darbą ir jai. Prisodino pilną automobilį – net keturias moteris ir vežė pa-rodyti tam pačiam šeimininkui. Išsirinko tik vieną. Kitos trys

Eugenijui turėjo sumokėti nuo 60 iki 80 dolerių – už nuvežimą tuo pačiu adresu. Įdomu, už kokias paslaugas šis vyras ima nuo žmogaus atlygį (už dvi darbo savaites), jeigu į tą sumą net ne-jeina nuvežimas pirmą kartą į darbo vietą? Bet palaukite, mie-lieji, gal čia Eugenijus pinigaujasi labai gražiam tikslui – matyt, už surankiotus iš naujokų pinigus, žada kada nors nusipirkti sąžinės sau?

Kaip ten bebūtų, tegul čia gyvenantys ir įvairių suktybių patyrę, paaiškina savo naujai atvykusiems draugams, kad be darbo sutarties, neitų į jokias kalbas apie užmokestį agen-tams.

Gardžiausias alus iš Lietuvos.
Visur ieškokite tik Kalnapilio!

VIRŠ VISŲ KALNŲ KALNAPILIS

STANLEY STAWSKI DISTRIBUTING CO., INC.
Importers & Distributors of Fine Liquors and Imported Beers
(773) 278-4848

Rašykite mums elektroniniu paštu:
biciulyste@aol.com
biciulyste@draugas.org

Pažinčių KLUBAS

ZODIAKAS

Norėdami padėti vienišiams, atnaujiname pažinčių klubą. Tai darome nesavanaudiškai, be užmokesčio. Mūsų laikraštis skaitomas visur, kur tik gyvena lietuviai. Tad naudokitės proga, skelb-kites, gal kur, kokiam kitame pasaulio krašte, o gal čia pat, laukia žmogus, ieškantis panašaus į Jus.

25. Našlė, 62 m., 160 cm, išsilav. aukštasis, socialinių mokslų daktarė, apsirūp. gyven. plotu, du savarankiški vaikai, mėgstanti jūrą, keliones, knygas, susipažintų rimtai draugystei su nerūkančiu, negeriančiu lietuviu.
Donė, tel.: 773-931-2170

26. Našlė, 65 m., 164 cm, išsilav. vidurinis, apsirūpinusi gyven. plotu, du savarankiški vaikai, mėgstanti jūrą, norėtų sutikti žmogų rimtai draugystei.

27. Našlė, 70 m., 160 cm., liekna blondinė, du suaugę vaikai, mėgstanti keliauti, skaityti, šeiminkauti, sportuoti, nori susipažinti su žmogumi, praleisti laisvalaikį. „Esu linksma, bet labai vieniša. Norėčiau susirašinėti su panašaus likimo žmogumi. Liet. kalba.“
Elzytė. Tel.: 707-568-6756
630 Derico Ct., Santa Rosa, CA, 95401-5337
Pastaba: redakcija nesaugoja, neperdavina jūsu tel., adresų. Jei jų neskelbiatė, neskelbiame ir mes.

IDOMU ŽINOTI: ŠUO

Bėga kaip šuo, Loja kaip šuo, Uosto kaip šuo – Nėr šuo. (Kalė)
Šuo – geriausias žmogaus draugas.

Šuo loja – karavanas eina. Šuns lojimas neina į dangų. Lok šuneli, kol padvės kumelė. („Tautosakos darbai“, VII p. 155).

Šie ir kiti vaizdingi posakiai rodo, kad mūsų tauta šuniui skiria ne eilinių dėmesį. Lietuvos teritorijoje šuo gyvena maždaug nuo akme-ns amžiaus vidurio. Lietuvos Didžiojoje kunigaikštystėje, be pa-prastų kieminių, buvo labai verti-nami medžiokliniai šunys. Dvare jų auginimu, dresūra rūpinosi šu-ninkai. 1566 metų Lietuvos Sta-tutas mini keturias medžioklinių šunų veisles, 12 rūšių. Įdomu, kad tais laikais medžioklinio šuns vertė buvo didesnė už jaučio ar arklio. Medžioklinis šuo kainavo

vo apie 6 kapas grašių, papras-tas arklys – 1 kapą, jautis – 1,5 kapas. Paprastas kiemo šuo kai-navo tris kartus brangiau už arkį.

1934 metais Hitlerio dešinioji ranka Geringas iš Amerikos at-vežė janotinių šunų, kurių pri-siveisė tiek daug, kad šiandien jie kelia didelį nerimą Vokietijos, Belgijos, Prancūzijos gyvento-jams. Šunys, kurių priskaičiuoja-ma per milijoną, yra tiek sujū-lėję, jog vagia iš žmonių ūkių viską, ką tik pajėgia. Juos leidžiama šaudyti neribotai.

Paskutiniai veterinarijos mokslo duomenimis, visi šunys, kokios rūšies jie bebūtų, serga ir žmonių ligomis: artritu, glauko-ma, netgi Alzheimeriu. Kai kurie – nuo senat-vės pakvaišta, ne-beatpažįsta net

savų šeimininkų, neretas ap-kandžioja vaikus. Persenusiems šunims, ypač buldogams, selėis teka nesustodamos.

Paprastai, mažesni šunėkai išgyvena iki 15-18 metų, didesni – trumpiau – 11-13 metų.

JAV ir pasaulyje yra daug šunų kapinių.

Buvusi Prancūzijos kino žvaigždė, sekso simbolis, Brigitte Bardot yra gyvūnų globotoja, ypač mylinti šunis. L.T.

Galvosūkiai

Parašykite dviem skaitmenimis mažiausią sveiką teigiamą skaičių.

Parašyti 100 šešiais vienodais skaitmenimis.

Parašyti 55, panaudojant tik penkis ketverius.

Atsakymai

— Koks tai skaičius, kai pusė – jo trečdalis.

— Jei 1/2 yra ieškomojo skaičiaus vienas trečdalis, tai visas skaičius turi būti 3 kartus didesnis už 1/2, t.y. 11/2

— Ant vienos svarstyklų lėkš-telės padėtas muilo gabalas, o antros - 3/4 tokio pat gabalo ir dar 3/4 kg. Svarstyklės pu-siausvyroje. Kiek sveria muilo gabalas?
— 1/4 muilo gabalo sveria 3/4 kg, vadinasi, visas gabalas sve-ria 3 kg.

Kalendorius

Vardadieniai kovo 23 d. – kovo 30 d.

Antradienis, kovo 23 d. Akišlė, Alfonsas, Galigintas, Jovita, Vismantė.

Trečiadienis, kovo 24 d. Daumantas, Donardas, Ganvilė, Gaudvilė, Gabrielius, Liuci-ja, Sigitas.

Ketvirtadienis, kovo 25 d. Barmantas, Kantrimas, Nor-mantas.

Penktadienis, kovo 26 d. Arbutas, Emanuelis, Feliksas, Inga, Teklė, Vydmantė.

Šeštadienis, kovo 27 d. Aleksandras, Alkmenas, Lidi-ja, Rupertas, Rūta.

Sekmadienis, kovo 28 d. Girmantė, Odetė, Rimkantas, Sikstas, Virgaile.

Pirmadienis, kovo 29 d. Almantė, Bertoldas, Kleopat-ra, Manvydas, Sandra.

Antradienis, kovo 30 d. Ferdinandas, Gvidonas, Kernius, Meda, Rusnė, Virmantas.

Kalendorius

LIAUDIES IŠMINTIS

kovo mėnesiui

Jei kovo pabaigoje atšyla, tai ba-landis ir gegužė bus šilti.
Pastebėta, kad iki pirmojo griaus-tinio žemė dar lieka išalusi.
Jei pirmą kartą griaudžia pučiant šiaurės vėjui, pavasaris bus šaltas.
Jei pietų – vasara bus šilta, tačiau bus daug vabzdžių, o jei vakarų – vasaros pradžia bus lėtinga, o vėliau – karšta.
Po pirmojo griausinio visos gyva-tės išsilaus ant žemės paviršiaus.
Jei vėjas pučia gūsiais, netrukus turėtų ateiti gražios dienos.

PATARIMAI

Kad bulvės būtų skanesnės, jas virkite vandenyje, į jį įbėrę šiek tiek gelsvės.

Jei kasdien valgysite jogurto, jū-sų organizmas gaus pakankamai baltymų, reikalingų formuoti nagams.

Kad nagai būtų stiprūs, jiems reika-lingas biotinas, kurio yra pakanka-mai graikiniuose ir žemės riešutuose.
Vienos citrinos sultys sunaikina net 800 milijonų bakterijų, sukeliančių danties edonę. Jei norite, kad dantys būtų sveiki, per dieną suvalgykite kelis citrinų griežinėlius ar kokio kito rūgštaus maisto. Citrinų minkš-timą galima maišyti su sūriu, kuriame yra kalcio, reikalingo dantims.